

Protekcionalistické strategie rozvojových zemí

Mezinárodní obchodní režim, jaro 2022

Opakování ze začátku kurzu

Opakování ze začátku kurzu

- Vyspělý svět
- - postupný přechod od feudalismu k tržnímu hospodářství

Opakování ze začátku kurzu

- Vyspělý svět
- - postupný přechod od feudalismu k tržnímu hospodářství
- = oslabování pozice vlastníků půdy, větší svoboda pro rolníky, rušení monopolních cechů ve městech

Opakování ze začátku kurzu

- Vyspělý svět
- - postupný přechod od feudalismu k tržnímu hospodářství
- = oslabování pozice vlastníků půdy, větší svoboda pro rolníky, rušení monopolních cechů ve městech
- Politické revoluce – konstituční vláda a osobní svoboda (VFR, 1848)

Opakování ze začátku kurzu

- Vyspělý svět
- - postupný přechod od feudalismu k tržnímu hospodářství
- = oslabování pozice vlastníků půdy, větší svoboda pro rolníky, rušení monopolních cechů ve městech
- Politické revoluce – konstituční vláda a osobní svoboda (VFR, 1848)
- Co je následkem čeho?

Opakování ze začátku kurzu

- Vyspělý svět
- - postupný přechod od feudalismu k tržnímu hospodářství
- = oslabování pozice vlastníků půdy, větší svoboda pro rolníky, rušení monopolních cechů ve městech
- Politické revoluce – konstituční vláda a osobní svoboda (VFR, 1848)
- Co je následkem čeho?
- **Marx** – ekonomika je základna
- **Historický institucionalismus** – změny v nastavení systému vedou k rozvoji ekonomiky

Opakování ze začátku kurzu

- Británie
- Protekcionismus – motivovaný spíše zájmovými skupinami než národním zájmem

Opakování ze začátku kurzu

- Británie
- Protekcionismus – motivovaný spíše zájmovými skupinami než národním zájmem
- Přejít na volný obchod na vrchol relativní vyspělosti

Opakování ze začátku kurzu

- Británie
- Protekcionismus – motivovaný spíše zájmovými skupinami než národním zájmem
- Přejít na volný obchod na vrchol relativní vyspělosti
- Všechny pozdější státy – snaha kompenzovat protekcionismem počáteční nevýhodu

Opakování ze začátku kurzu

- Británie
- Protekcionismus – motivovaný spíše zájmovými skupinami než národním zájmem
- Přejít na volný obchod na vrchol relativní vyspělosti
- Všechny pozdější státy – snaha kompenzovat protekcionismem počáteční nevýhodu
- **Čím později se stát začal industrializovat, tím větší role státu**

Opakování ze začátku kurzu

- USA – vysoká cla na hranicích, podpora budování infrastruktury, **ale uvnitř země tržní kapitalismus**

Opakování ze začátku kurzu

- USA – vysoká cla na hranicích, podpora budování infrastruktury, **ale uvnitř země tržní kapitalismus**
- Německo, Francie – cla, podpora technického vzdělávání, investice do infrastruktury

Opakování ze začátku kurzu

- USA – vysoká cla na hranicích, podpora budování infrastruktury, **ale uvnitř země tržní kapitalismus**
- Německo, Francie – cla, podpora technického vzdělávání, investice do infrastruktury
- Carské Rusko – stát vlastní banky a některé klíčové firmy (ocelárny, železniční doprava, doly)

Opakování ze začátku kurzu

- USA – vysoká cla na hranicích, podpora budování infrastruktury, **ale uvnitř země tržní kapitalismus**
- Německo, Francie – cla, podpora technického vzdělávání, infrastruktura
- Carské Rusko – stát vlastní banky a některé klíčové firmy (ocelárny, železniční doprava, doly)
- Půjčky a investice ze zahraničí – čím relativně chudší země, tím větší prostor pro využití zahraničního kapitálu

Opakování ze začátku kurzu

- > u chudých zemí velká role státního vlastnictví a cizího kapitálu

Rozvojové země v polovině 20. století

Rozvojové země v polovině 20. století

- Hlavní problém – **přetrvávající feudalismus kombinovaný s prvky moderní ekonomiky**, kterou vlastní cizí kapitál (často koloniální mocnost)

Rozvojové země v polovině 20. století

- Hlavní problém – **přetrvávající feudalismus kombinovaný s prvky moderní ekonomiky**, kterou vlastní cizí kapitál (často koloniální mocnost)
- > unikátní situace, která **ve vyspělých státech nikdy nenastala**

Rozvojové země v polovině 20. století

- Rozhodující silou ve společnosti je **přetrvávající stará elita** – pozemková aristokracie, která vykořisťuje rolníky, dominuje ozbrojeným silám
- > autoritativní, oligarchické režimy

Rozvojové země v polovině 20. století

- Kolonialismus > **volný obchod s vyspělými státy** > šance pro **latifundisty více zbohatnout**

Rozvojové země v polovině 20. století

- Kolonialismus > **volný obchod s vyspělými státy** > **šance pro latifundisty více zbohatnout**
- > přechod ze samozásobitelského zemědělství na exportní
- = „**cash crops**“ – káva, čaj, cukr, indigo

Rozvojové země v polovině 20. století

- Kolonialismus > **volný obchod s vyspělými státy** > **šance pro latifundisty více zbohatnout**
- > přechod ze samozásobitelského zemědělství na exportní
- = „**cash crops**“ – káva, čaj, cukr, indigo
- Přelámání tradičních společenských vazeb - šlechtic se stará o poddané > **neosobní byznys**

Rozvojové země v polovině 20. století

- Kolonialismus > **volný obchod s vyspělými státy** > **šance pro latifundisty více zbohatnout**
- > přechod ze samozásobitelského zemědělství na exportní
- = „**cash crops**“ – káva, čaj, cukr, indigo
- Přelámání tradičních společenských vazeb - šlechtic se stará o poddané > **neosobní byznys**
- **Vysoké daně** – Evropané daní místní elitu, ta sdírá z kůže rolníky
- > **větší chudoba a vykořisťování než v klasickém feudalismu** > například hladomory v Britské Indii

Komunismus ve Třetím světě

- Studená válka – Západ podporuje **pravicové režimy opírající se o tradiční elitu – pozemkoví vlastníci + armáda + církve**

Komunismus ve Třetím světě

- Studená válka – Západ podporuje **pravicové režimy opírající se o tradiční elitu – pozemkoví vlastníci + armáda + církve**
- – Brazílie, Argentina, Chile, Irán, Filipíny, Indonésie

Komunismus ve Třetím světě

- Studená válka – Západ podporuje **pravicové režimy opírající se o tradiční elitu – pozemkoví vlastníci + armáda + církve**
- – Brazílie, Argentina, Chile, Irán, Filipíny, Indonésie
- Komunistická revoluční hnutí a guerilly – podpora SSSR
- (> dodnes pozitivní obraz Ruska ve značné části světa!)

Komunismus ve Třetím světě

- Idea komunismu – Marxem zamýšlena pro **dělníky v nejvyspělejších zemích světa**

Komunismus ve Třetím světě

- Idea komunismu – Marxem zamýšlena pro **dělníky v nejvyspělejších zemích světa**
- Realita – vyspělé státy po WWII zavedly sociální podporu, i nižší vrstvy se mají relativně dobře

Komunismus ve Třetím světě

- Idea komunismu – Marxem zamýšlena pro **dělníky v nejvyspělejších zemích světa**
- Realita – vyspělé státy po WWII zavedly sociální podporu, i nižší vrstvy se mají relativně dobře
- Marxistické vysvětlení – je to jen proto, že vykořisťují rozvojové země a tím si mohou dovolit lépe se starat o dělníky
- > predikce, že konec kolonialismu zničí světový kapitalismus >
Sovětská podpora Třetího světa

Komunismus ve Třetím světě

- Komunismus **zakořenil na periferii světové ekonomiky**

Komunismus ve Třetím světě

- Komunismus **zakořenil na periferii světové ekonomiky**
- Přesvědčivě kritizoval vykořisťování

Komunismus ve Třetím světě

- Komunismus **zakořenil na periferii světové ekonomiky**
- Přesvědčivě kritizoval vykořisťování
- Po vítězství Bolševiků v Rusku nabízel alternativní model společnosti, slibující rychlý rozvoj

Komunismus ve Třetím světě

- Komunismus **zakořenil na periferii světové ekonomiky**
- Přesvědčivě kritizoval vykořisťování
- Po vítězství Bolševiků v Rusku nabízel alternativní model společnosti, slibující rychlý rozvoj
- Anti-imperialistická rétorika SSSR přivedla nové sympatizanty

Komunismus ve Třetím světě

- Komunismus **zakořenil na periferii světové ekonomiky**
- Přesvědčivě kritizoval vykořisťování
- Po vítězství Bolševiků v Rusku nabízel alternativní model společnosti, slibující rychlý rozvoj
- Anti-imperialistická rétorika SSSR přivedla nové sympatizanty
- Řada komunistů ve Třetím světě (Ho Chi Ming, Castro) – z velké části nacionalisté, kteří především chtěli národní nezávislost

Komunismus ve Třetím světě

- Touha **svrhnout parazitickou tradiční elitu** a osvobodit rolníky, **znárodnit cizinci vlastněné zárodky průmyslu** a rozvinout je „ve prospěch lidu/národa“

Komunismus ve Třetím světě

- Touha **svrhnout parazitickou tradiční elitu** a osvobodit rolníky, **znárodnit cizinci vlastněné zárodky průmyslu** a rozvinout je „ve prospěch lidu/národa“
- + část průmyslu byla státem vlastněná už předtím (Rusko, Čína)

Komunismus ve Třetím světě

- Prostředek – centrální plánování – státní vlastnictví a státem určené ceny = to **umožňuje libovolně přerozdělovat zdroje a subvencovat některé sektory**

Komunismus ve Třetím světě

- Prostředek – centrální plánování – státní vlastnictví a státem určované ceny = to **umožňuje libovolně přerozdělovat zdroje a subvencovat některé sektory**
- > vždy šlo o to **vysát zemědělství a dotovat rozvoj průmyslu** (> opět hladomory na venkově)

Komunismus ve Třetím světě

- Prostředek – centrální plánování – státní vlastnictví a státem určené ceny = to **umožňuje libovolně přerozdělovat zdroje a subvencovat některé sektory**
- > vždy šlo o to **vysát zemědělství a dotovat rozvoj průmyslu** (> opět hladomory na venkově)
- = vlastně **radikální forma státem vedené rozvojové strategie**

Komunismus ve Třetím světě

- Prostředek – centrální plánování – státní vlastnictví a státem určené ceny = to **umožňuje libovolně přerozdělovat zdroje a subvencovat některé sektory**
- > vždy šlo o to **vysát zemědělství a dotovat rozvoj průmyslu** (> opět hladomory na venkově)
- = vlastně **radikální forma státem vedené rozvojové strategie**
- Zahraniční obchod – **přímo kontrolovaný státem** = do extrému dovedený protekcionismus

Komunismus ve Třetím světě

- Protože dělníků je málo a rolníci jsou konzervativní, revoluci bude muset provést **malá, organizovaná skupina profesionálních revolucionářů**
- Ta musí být **přísně hierarchicky organizovaná** = Strana

Komunismus ve Třetím světě

- Protože dělníků je málo a rolníci jsou konzervativní, revoluci bude muset provést **malá, organizovaná skupina profesionálních revolucionářů**
- Ta musí být **přísně hierarchicky organizovaná** = Strana
- Po revoluci Strana zůstane u moci a bude dohlížet na industrializaci, až země zbohatne, tak nastane socialismus bez potřeby pro stát
- = **Leninismus**

Komunismus ve Třetím světě

- I mnohé nekomunistické země praktikovaly různé formy centrálního plánování
- Většinou s povolením drobného podnikání

Hnutí nezúčastněných (NAM)

Hnutí nezúčastněných (NAM)

- Indie, Alžírsko, Jugoslávie, Indonésie do 1965, Egypt

Hnutí nezúčastněných (NAM)

- Indie, Alžírsko, Jugoslávie, Indonésie do 1965, Egypt, Sýrie
- Speciální kategorie
- – **heterodoxní formy socialismu**, silná anti-koloniální ideologie

Hnutí nezúčastněných (NAM)

- Indie, Alžírsko, Jugoslávie, Indonésie do 1965, Egypt
- Speciální kategorie
- – **heterodoxní formy socialismu**, silná anti-koloniální ideologie
- - hospodářsky neúspěšné, opuštěno po roce 1980 > **pro naše účely nás to moc nezajímá** 😊

Anti-komunistické režimy

Anti-komunistické režimy

- Taiwan, Korea, Brazílie, Argentina...

Anti-komunistické režimy

- Taiwan, Korea, Brazílie, Argentina...
- Ani pravicové diktatury **nebyly nakloněné volnému obchodu!**
- (Pinochetovo Chile – výjimka)

Anti-komunistické režimy

- Taiwan, Korea, Brazílie, Argentina...
- Ani pravicové diktatury **nebyly nakloněné volnému obchodu!**
- (Pinochetovo Chile – výjimka)
- I když celkově méně protekcionistické než NAM

Anti-komunistické režimy

- Taiwan, Korea, Brazílie, Argentina...
- Ani pravicové diktatury **nebyly nakloněné volnému obchodu!**
- (Pinochetovo Chile – výjimka)
- I když celkově méně protekcionistické než NAM

- Reakce USA – „OK, hlavně, že nejste komunisti“

Motivace rozvojových zemí pro protekcionismus

- 1) Propast oproti vyspělým zemím mnohem větší než pro USA na začátku 19. století
- > **potřeba většího protekcionismu**

Motivace rozvojových zemí pro protekcionismus

- 1) Propast oproti vyspělým zemím mnohem větší než pro USA na začátku 19. století
- > **potřeba většího protekcionismu**
- 2) Po krizi a WWII obecně **malá víra ve volný trh**, naopak válečná ekonomika USA i výkon SSSR vedou státy k příklonu k silné roli státu v ekonomice

Motivace rozvojových zemí pro protekcionismus

- 1) Propast oproti vyspělým zemím mnohem větší než pro USA na začátku 19. století
- > **potřeba většího protekcionismu**
- 2) Po krizi a WWII obecně **malá víra ve volný trh**, naopak válečná ekonomika USA i výkon SSSR vedou státy k příklonu k silné roli státu v ekonomice
- 3) Politické motivy – **soběstačnost; socialistické a nacionalistické myšlenky**

Rozdíly oproti protekcionismu 19.století

- **Celkově – nejenom cla, ale i kroky uvnitř ekonomiky**

Rozdíly oproti protekcionismu 19.století

- Celkově – nejenom cla, ale i kroky uvnitř ekonomiky
- **Státem vlastněné banky** poskytující zvýhodněné půjčky
- Státní vlastnictví a **přímé dotování průmyslových podniků**
- **Granty, daňové úlevy**

Rozdíly oproti protekcionismu 19.století

- Celkově – nejenom cla, ale i kroky uvnitř ekonomiky
- **Státem vlastněné banky** poskytující zvýhodněné půjčky
- Státní vlastnictví a **přímé dotování průmyslových podniků**
- **Granty, daňové úlevy**
- Podobné méně vyspělým evropských zemí na začátku 20. století

- Nyní – hlavní rozvojové strategie (kromě komunismu)
- Platí všechno, co bylo řečeno na minulých slidech, rozdíly jsou hlavně **v míře uzavření vůči světovému trhu a vztahu k exportu**

Strategie nahrazování importu

Strategie nahrazování importu

- Latinská Amerika, Afrika

Strategie nahrazování importu

- Latinská Amerika, Afrika
- **Dovnitř zaměřená** – snaha o velké omezení obchodu, přesměrování ekonomické aktivity dovnitř

Strategie nahrazování importu

- Latinská Amerika, Afrika
- **Dovnitř zaměřená** – snaha o velké omezení obchodu, přesměrování ekonomické aktivity dovnitř
- Vysoká cla > **větší ceny na domácím než na světovém trhu** > malá motivace exportovat

Strategie nahrazování importu

- Latinská Amerika, Afrika
- **Dovnitř zaměřená** – snaha o velké omezení obchodu, přesměrování ekonomické aktivity dovnitř
- Vysoká cla > **větší ceny na domácím než na světovém trhu** > malá motivace exportovat
- > malá konkurence firem na chráněném domácím písečku

Strategie nahrazování importu

- Latinská Amerika, Afrika
- **Dovnitř zaměřená** – snaha o velké omezení obchodu, přesměrování ekonomické aktivity dovnitř
- Vysoká cla > **větší ceny na domácím než na světovém trhu** > malá motivace exportovat
- > malá konkurence firem na chráněném domácím písečku
- **Přehodnocené měny** > snadný import surovin a splácení dluhů > **velká ochota si půjčovat**

Strategie nahrazování importu

- Latinská Amerika, Afrika
- **Dovnitř zaměřená** – snaha o velké omezení obchodu, přesměrování ekonomické aktivity dovnitř
- Vysoká cla > **větší ceny na domácím než na světovém trhu** > malá motivace exportovat
- > malá konkurence firem na chráněném domácím písečku
- **Přehodnocené měny** > snadný import surovin a splácení dluhů > **velká ochota si půjčovat**
- Opět špatné pro export

Strategie nahrazování importu

- **Výsledky ISI – ze začátku velmi rychlý růst**

Strategie nahrazování importu

- Výsledky ISI – **ze začátku velmi rychlý růst**
- 60. a 70. léta – zlatá éra pro velkou část rozvojového světa
- Brazílie na začátku 70s – růst o 10 % ročně!

Strategie nahrazování importu

- Výsledky ISI – **ze začátku velmi rychlý růst**
- 60. a 70. léta – zlatá éra pro velkou část rozvojového světa
- Brazílie na začátku 70s – růst o 10 % ročně!
- > velké sebevědomí a naděje do budoucna

Strategie nahrazování importu

- Výsledky ISI – **ze začátku velmi rychlý růst**
- 60. a 70. léta – zlatá éra pro velkou část rozvojového světa
- Brazílie na začátku 70s – růst o 10 % ročně!
- > **velké sebevědomí a naděje do budoucna** > UNCTAD, Valné shromáždění OSN – požadavky Nového mezinárodního ekonomického řádu

Strategie nahrazování importu

- Problémy:
- Přetrvávající nerovnost (LATAM)

Strategie nahrazování importu

- Problémy:
- Přetrvávající nerovnost (LATAM)
- Některé projekty **neužitečné nebo komerčně neživotaschopné**

Strategie nahrazování importu

- Problémy:
- Přetrvávající nerovnost (LATAM)
- Některé projekty **neužitečné nebo komerčně neživotaschopné**
- Narůstající **zahraniční dluh**

Strategie nahrazování importu

- Problémy:
- Přetrvávající nerovnost (LATAM)
- Některé projekty **neužitečné nebo komerčně neživotaschopné**
- Narůstající **zahraniční dluh**
- Nízký export a **deficit na běžném účtu > nedostatek cizích měn pro splácení dluhu**

Strategie nahrazování importu

- Problémy:
- Přetrvávající nerovnost (LATAM)
- Některé projekty **neužitečné nebo komerčně neživotaschopné**
- Narůstající **zahraniční dluh**
- Nízký export a **deficit na běžném účtu > nedostatek cizích měn pro splácení dluhu**
- 70s – ropný šok > drahá ropa > ještě větší obchodní deficit

Strategie nahrazování importu

- Dluhová krize v 80. letech > „ztracená dekáda“

Strategie nahrazování importu

- Dluhová krize v 80. letech > **„ztracená dekáda“**
- Znechucená veřejnost + tlak IMF a WB
- > přechod k volnému obchodu
- - **interpretováno jako napodobování úspěšných vyspělých zemí a Asie!**

Strategie nahrazování importu

- Dluhová krize v 80. letech > „**ztracená dekáda**“
- Znechucená veřejnost + tlak IMF a WB
- > přechod k volnému obchodu - **interpretováno jako napodobování úspěšných vyspělých zemí a Asie**
- Od té doby pomalý růst, žádná konvergence

Na export zaměřená industrializace

- (Export-oriented industrialisation, EOI)

Na export zaměřená industrializace

- (Export-oriented industrialisation, EOI)
- Asie

Na export zaměřená industrializace

- (Export-oriented industrialisation, EOI)
- Asie
 - - Japonsko
 - - Korea, Taiwan, Singapur, Hong Kong
 - - Čína

Na export zaměřená industrializace

- (Export-oriented industrialisation, EOI)
- Asie
 - - Japonsko
 - - Korea, Taiwan, Singapur, Hong Kong
 - - Čína
- ? - Vietnam, Malajsie, Laos, Bangladéš...?

Na export zaměřená industrializace

- **Také státem vedené!**
- **ALE usilující o zapojení se do mezinárodní obchodu**

Na export zaměřená industrializace

- Základní rozdíl – **podhodnocená měna – podporuje export**
- **> aktivní obchodní bilance > devizové rezervy, ne dluh**

Na export zaměřená industrializace

- Základní rozdíl – **podhodnocená měna – podporuje export**
- > **aktivní obchodní bilance** > **devizové rezervy**, ne dluh

- Státní **podpora vázaná na schopnost vyvážet** – protože úspěch na domácím chráněném trhu nic neznamena
- = **objektivní test**, jestli státní podpora vede ke zvýšené efektivitě

Na export zaměřená industrializace

- Základní rozdíl – **podhodnocená měna – podporuje export**
- > **aktivní obchodní bilance** > **devizové rezervy**, ne dluh

- Státní **podpora vázaná na schopnost vyvážet** – protože úspěch na domácím chráněném trhu nic neznamena
- = **objektivní test**, jestli státní podpora vede ke zvýšené efektivitě

- Podpora – typicky formou půjček od znárodněných bank – tento aspekt dost možná silnější než v LATAM!

Na export zaměřená industrializace

- Regulace zahraničních investic – **překážky pro koupi firem zahraničním kapitálem**

Na export zaměřená industrializace

- **Zóny pro zpracování exportu**
- - **pobídky** pro zahraniční investory (daňové prázdny, zadarmo pozemek atd.)

Na export zaměřená industrializace

- **Zóny pro zpracování exportu**
- - **pobídky** pro zahraniční investory (daňové prázdny, zadarmo pozemek atd.)
- - TRIMs – potřeba používat **lokálně vyráběné suroviny a součástky**, sdílet duševní vlastnictví > **přenos know-how**

Na export zaměřená industrializace

- Postoj k investicím byl pragmatický – **přilákat cizí kapitál, ale využít jej pro své účely, naučit se cizí technologie**

Na export zaměřená industrializace

- Postoj k investicím byl pragmatický – **přilákat cizí kapitál, ale využít jej pro své účely, naučit se cizí technologie**
- = ani dogmatické nepřátelství k Západu, ani ochota se nechat vykořisťovat

Na export zaměřená industrializace

- Výsledky:
- Korea a Taiwan – jediné rozvojové země, které dohnaly od WWII vyspělý svět
- Čína – 30 let růst 10 % ročně, konkurenceschopnost v pokročilých technologických odvětvích v situaci, kdy mají HDP na osobu na úrovni Mexika
- > Další generace úspěšných států v Jihovýchodní Asii

Na export zaměřená industrializace

- **Nebyl to volný trh!**
- = politiky doporučovaná LATAM vlastně Asii vůbec nekopírovaly!

Co z toho plyne

Obchodní vs průmyslová politika

- Úspěch dnes přináší **ne tolik klasický protekcionismus (cla), ale spíše průmyslová politika**
- = subvence a **další kroky odehrávající se uvnitř země, ne přímé omezování dovozu**

Obchodní vs průmyslová politika

- Úspěch dnes přináší **ne tolik klasický protekcionismus (cla), ale spíše průmyslová politika**
- = subvence a **další kroky odehrávající se uvnitř země, ne přímé omezování dovozu**
- Co zůstává nezměněné – **že cesta k úspěchu vede přes industrializaci, která začíná typicky textilem**, pak se přesunuje k elektronice nebo automobilům

Klesající výhody protekcionismu

- **Největší úspěchy** státem vedeného rozvoje (včetně různých forem socialismu) - **většinou v prvních letech a desetiletích**

Klesající výhody protekcionismu

- **Největší úspěchy** státem vedeného rozvoje (včetně různých forem socialismu) - **většinou v prvních letech a desetiletích**
- „**low-hanging fruit**“ – nejvíce očividně potřebné změny

Klesající výhody protekcionismu

- **Největší úspěchy** státem vedeného rozvoje (včetně různých forem socialismu) - **většinou v prvních letech a desetiletích**
- „**low-hanging fruit**“ – nejvíce očividně potřebné změny
- Základní industrializace (textilní průmysl atd.), výstavba základní infrastruktury

Klesající výhody protekcionismu

- **Největší úspěchy** státem vedeného rozvoje (včetně různých forem socialismu) - **většinou v prvních letech a desetiletích**
- „**low-hanging fruit**“ – nejvíce očividně potřebné změny
- Základní industrializace (textilní průmysl atd.), výstavba základní infrastruktury
- – **technologicky a organizačně zvládnutelné, státní investice to umožní udělat rychle**

Klesající výhody protekcionismu

- **Největší úspěchy** státem vedeného rozvoje (včetně různých forem socialismu) - **většinou v prvních letech a desetiletích**
- „**low-hanging fruit**“ – nejvíce očividně potřebné změny
- Základní industrializace (textilní průmysl atd.), výstavba základní infrastruktury
- – **technologicky a organizačně zvládnutelné, státní investice to umožní udělat rychle**
- = rychlý růst LATAM v 60. a 70. letech, boom v SSSR do 60. let

Klesající výhody protekcionismu

- **Problémy – čím více se stát blíží technologické špičce, tím méně je jasné a vyzkoušené, jak pokračovat dále**

Klesající výhody protekcionismu

- **Problémy – čím více se stát blíží technologické špičce, tím méně je jasné a vyzkoušené, jak pokračovat dále**
- Trh má možnost postupovat metodou pokusu a omylu, pro stát je toto těžší a může to vést ke katastrofickým neúspěchům

Klesající výhody protekcionismu

- Problémy – **čím více se stát blíží technologické špičce, tím méně je jasné a vyzkoušené, jak pokračovat dále**
- Trh má možnost postupovat metodou pokusu a omylu, pro stát je toto těžší a může to vést ke katastrofickým neúspěchům
- Pokročilá odvětví – elektronika atd. – **složitě propojené nabídkové řetězce se spoustou firem** – pro uzavřenou ekonomiku není možné se do nich zapojit, náročné i pro průmyslovou politiku

Klesající výhody protekcionismu

- Vyspělé země většinou přecházejí do **post-industriální éry**

Klesající výhody protekcionismu

- Vyspělé země většinou přecházejí do **post-industriální éry**
- – služby jsou často decentralizované, **hodnota služeb se špatně měří**, protože jsou nehmotné

Klesající výhody protekcionismu

- Vyspělé země většinou přecházejí do **post-industriální éry**
- – služby jsou často decentralizované, **hodnota služeb se špatně měří**, protože jsou nehmotné
- = stát je schopný nějak posoudit např. kvalitu auta nebo kalkulačka – ale co filmy, hudba, restaurace, hotely...?

Klesající výhody protekcionismu

- Vyspělé země většinou přecházejí do **post-industriální éry**
- – služby jsou často decentralizované, **hodnota služeb se špatně měří**, protože jsou nehmotné
- = stát je schopný nějak posoudit např. kvalitu auta nebo kalkulačka – ale co filmy, hudba, restaurace, hotely...?
- Volný trh daleko lépe odhaluje, po čem je poptávka

Klesající výhody protekcionismu

- Vyspělé země většinou přecházejí do **post-industriální éry**
- – služby jsou často decentralizované, **hodnota služeb se špatně měří**, protože jsou nehmotné
- = stát je schopný nějak posoudit např. kvalitu auta nebo kalkulačka – ale co filmy, hudba, restaurace, hotely...?
- Volný trh daleko lépe odhaluje, po čem je poptávka
- **Protekcionismus je navíc obtížně implementovatelný** – některé odvětví jsou lokální ze své podstaty (restaurace), jiné naopak extrémně globalizované (Netflix, Youtube)

Klesající výhody protekcionismu

- > Státem vedené strategie jsou s větší vyspělostí ekonomiky složitější a složitější na implementaci

Klesající výhody protekcionismu

- > Státem vedené strategie jsou s větší vyspělostí ekonomiky složitější a složitější na implementaci
- > **potřeba postupné liberalizace**

Klesající výhody protekcionismu

- > Státem vedené strategie jsou s větší vyspělostí ekonomiky složitější a složitější na implementaci
- > **potřeba postupné liberalizace**
- **Z pohledu infant industry argumentu v pořádku** – až nebudeme infant, nebudeme potřebovat protekci 😊

Klesající výhody protekcionismu

- > Státem vedené strategie jsou s větší vyspělostí ekonomiky složitější a složitější na implementaci
- > **potřeba postupné liberalizace**
- **Z pohledu infant industry argumentu v pořádku** – až nebudeme infant, nebudeme potřebovat protekci 😊
- > Korea, Japonsko, Taiwan; – dnes volný obchod

Klesající výhody protekcionismu

- > Státem vedené strategie jsou s větší vyspělostí ekonomiky složitější a složitější na implementaci
- > **potřeba postupné liberalizace**
- **Z pohledu infant industry argumentu v pořádku** – až nebudeme infant, nebudeme potřebovat protekci 😊
- > Korea, Japonsko, Taiwan; – dnes volný obchod

- Snaha pokračovat se státem vedeným modelem > často stagnace a krach - komunistické země po roce 1970

Klesající výhody protekcionismu

- Stát usilující o trvalé pokračování ve státem vedeném modelu – Čína – příště

- Děkuji za pozornost 😊